

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. XI-NR 1

WINNIPEG, MAN., 7 JANUARI 1903.

LÖP. NR 553

Godt nytt år

tillönskas landsmännen af CANADAS
REDAKTION.

Anmälan.

Äter har ett år gått till ända och prenumerat önsklige står vid dörren. "Canada" har knagglat sig genom ett år till med föresatt att hålla ut. Vår mekaniska afdelning har under året utvecklats enligt önskan, och är det vår mening att detta år ägna vår omsorg åt redaktionsafdelningens förstärkning så att tidningens innehåll må kunna förbättras och såsom den enda svenska tidningen i Canada bättre fylla sin uppgift. En del af våra landsortskorrespondenter, hafva varit flitiga med att insända bidrag och vi bedja dem att icke afsvära. Likaledes inbjuda vi enhver att sända bidrag till tidningen från sina platser.

Det viktigaste för en tidnings bestånd och själländighet är att tidningens läsare göra sin skyldighet och inbetala prenumerationsafgiften antingen i förskott eller inom resonabel tidrymd. Är man likgiltig i detta afseende, måste utgifvaren medelst bilkomster söka uppbålla hufvudaffären, och då blir allt sammanslidande, och när så kraftbrevet efter ett par års förlopp ankommer blir man förgärd, betald och — afsläpser sig tidningen.

Vi äro tacksnamma till de af våra läsare, som äro punktliga i detta afseende. Vi äro också öfvertygade, att alla som hafva en skyldighet till oss, snart förtäro sig att gifva sin andestöd, så att den svenska tidningen i Canada må kunna reda sig.

Tillförsäkrande våra läsare och landsmännen i allmänhet ett lyckosamt nyttårsönskan, tecknas,
högaktningfullt,
Utgifvaren.

Noden i Norrland.

Flerstädes i Förenta Staterna har man bland landsmännen gripit sig an med pänninge insamlingar för detta ändamål, och de sv. am. tidningarne hafva flitigt agiterat för saken. Äfven svenskar i Canada hafva visat sig gifvilda. I Sv. Am. Posten hafva synits flera poster från Canada, från Lettbridge \$31.00, från Stonewall \$5.00 och från personer från spridda platser. Ung domsföreningen i baptistkyrkan skänkte här förleden \$10.00, och på sitt sista möte anslog Föreningen Norden \$50.00 för samma ändamål. Denna summa har redan afsändts.

"Canada" vill härmed utfärda ett upprop till sin läskrets om insamling för de nödlidande i Norrland. De inflytande medlemmarna redogöra allt efter som de inflyta. På platser där landmän äro bosatta, torde någon för saken intresserad person ställa sig i spetsen och insamlas så mycket som ske kan. "Canada" öppnar sin lista med den, som vi nyårsdagen mottogo från O. Wikström, Delesu Raska på.

Olaf Wikström	\$1.00
Lina "	50
Daniel "	25
Sara "	25
Nils "	25
En dansker	25
K. Herr	25
Sara Evelina Nilson	1.00
Anna Jansson	25
Emanuel Johansson	50
Karl Th. Persson	50
CANADA	\$5.00

Julen är öfver.

För "Canada".

Den glada midvinter festen är öfver. Som ett stjärnskott i natten, som ett ljus, som tindrar på granen för en kort stund. Fröjd har den gjort våra hjärtan som voro vi barn på nytt. Det spritter till irom oss gamla och grånade vid dessa flaktar af obekymrad och svallande barna glädje, som strömmar emot oss i barnens faster kring granen; vid julens högstämde minne, vid de varma sänger och berättelser, som flöda ur författarnas pennor. Man stannar med eller mot sin vilja inför krubban i Betlehem, för att blifva ett barn för en flyktig minut, ett barn, om hvilket den store mestaren en gång sade: "förmenen dem icke". Men när man återvänder till sitt arbetsbord, då allt är öfver, återspeglar sig kanske ett minne från den flydda julen, och man märker, att arbetet går lättare, och allting ser gladare och hoppfullare ut.

Canada-Nyheter.

En eldsvåda i Wappella natten till i måndags förorsakade en förlust på \$15,000.

Ett band biotörstiga indianer rapportera haiva begått en del illdåd i Yukon.

Insättarne i den ramlade Oakville banken får få i utdelning 5 cts på dollarn. Hårdt för trakterns farmare.

President Roosevelt sände nyårsbudsningar till Lord Minto, uttryckande ett "earnest hope for the welfare and prosperity of Canada".

Ontarios finanser. Premiär Ross tillkännagifver, att kassaöferskottet i statskassan vid årslutet uppgår till \$1,384,000.

Ett snöskred förleden julnatt vid Molly Gibson grufvan, 28 mil från Nelson B. C., dödade åtta grufarbetare och skadade två.

Senatorerna afgå. Senator Primrose afled i Pictou, U. S. den 23 dec. Han inkallades till senaten 1892.

Väldig fabrik. International Harvesting Co. anlägger en fabrik i Hamilton, Ont., som upptager 36 acres. Omkring 9,000 personer skola anställas.

Plunderade ett smältverk. En hotell ägare Swanson i Northport, Rossländ, B. C. har häktats för det han befunns vara i besittning af guldmetall, som påstås vara stulet från Northport värdet.

Tågsammanstötning inträffade nyårsnatten på Victoriabron invid Montreal, i det ett frakttåg körde bakifrån in på det förstgående. Konduktören på första tåget fick sitt hufvud afslitet. Därjämte fattade vrakspjällorna eld och brandsoldaterna hade ett styft göra med att rädda bron.

Marconis triumf. Den trådlösa telegrafen mellan Canada och England, som nu arbetar med afgjord framgång, kommer att utsträckas öfver fastlandet. Ett Canadiskt bolag är under bildning, hvilken skall använda Marconis system för telegrafering mellan öst- och västkusten. En station blir då anlagd i närheten af Winnipeg.

Jury som undersökt omständigheterna vid bromsaren Westgates dödade nyårsdagen vid Tyndall, har förklarar, att olyckan skedde genom någon af tågperso-

Förfarlig tagolycka.

30 personer dödade och ett femtiotal mer eller mindre skadade.

Den 27 dec. vid tiotiden på aftonen inträffade vid stationen Wanstead, Ont., å Grand Trunk banan, en fruktsvärd sammanstötning mellan ett frakttåg och ett snälltåg, hvilka i full fart körde mot hvarandra.

På grund af missförstånd med tågorden rusade snälltåget förbi Wanstead i stället för att stanna och invänta frakttåget. Snälltåget bestod endast af några första klass vagnar och gick med 50 miles hastighet. Vid sammanstötningen trycktes expressvagnen rätt genom rökvagnen och i ett ögonblick stympades eller krossades till döds det glada sällskap af glämda herrar, hvilka varit hemma och julat, och nu voro på återresa till sina respektiva arbetsfält. Sofvagnarne kastas också af banan och krossades. Snöyra och en skarp köld rådde för tillfället, hvidan de olyckliga plågor och olycksplatsens utseende

valens värdsloshet ehuru den ej kunde bestämma hvilken. Någon gav förtäro bäckningssignal, men hvilken gjorde det, är ej klart. Men var bosatt i Rat Portage.

Sköt sin broder. Wesley Watson anlände härom natten till sina bröders hem vid Brantford, Ont., och gick direkt och lade sig i en säng utan att väcka sina bröder. Dessa hade emellertid den inträdande utan att känna igen honom samt beväpnade med en hagebissla inträdde de i rummet och sköt brodern rätt i ansiktet, när han skulle resa sig upp.

Gärningsmannen hade en gång blifvit öfverfallen och vettskrämd af brottsjulfvar.

Grand Trunk banans ankomst till västern diskuterades flitigt såväl i pressen som bland allmänheten. Under det en del hålla före, att denna bana skulle blifva sjelfständig nog, att kunna gifva konkurens med förut här existerande linier, söka andra bevisa, att en statsbana skulle vara bättre i stånd att fylla denna uppgift enar enskilda banor nästan alltid ligga i maskopi med hvarandra för att upprätthålla frakttaxorna. Å andra sidan är det dock ett faktum att de enskilda järnvägarna för att draga till sig så mycket trafik som möjligt, tafva med hvarandra i att hålla sin järnväg i så moderat och öfverlagset skick som möjligt, och i detta fall antager man, att statsbanan kommer att ligga efter. Till bevis härfor har man bland annat jämfört Tyskland och Italien, om hvilka landers statsbanor man har mer eller mindre obsкура ideer. Skulle man taga exemplet af Canadas egen statsbana, Intercolonialbanan, håller detta bevis ej streck, ty det allmänna ömdömet är numera, att den na bana är den praktigaste i hela landet. En järnbans ståndpunkt torde därför ej vara så mycket beroende på hvilka som äga henne utan fastmer på dess styrelse, tjänstemanna och arbetarekräver.

Canadas järnvägsminister, Mr Blair, har sannerligen nedlagt ett förtjänstfullt arbete om denna banas utveckling, som från att vara en liten bibana till C. P. R. och Grand Trunk blifvit en värk-

ligt stambana för östra Canada. Intercolonialbanans utsträckning till Pacific kusten förordas därför varmt, på grund af det förtroende man hyser för den nuvarande ledningen af dess affärer. Men man må dock komma i häg, att regeringen har andra tungbördor på sina axlar. Transporteringsfrågan är Canadas förnämsta lifsintresse och förbarnat af St. Lawrence ruten är det viktigaste af allt. Denna sak måste en gång gripas itu med fullt allvar, och savat regering som parlament, anse att denna sak ej längre kan uppskjutas, ty i så fall blifva utfarstorhållandena undelagsna västerns utveckling, och då blir det ännu värre beställt.

Därför är det mycket troligt att se Grand Trunk banan i farren inom kort med bygandet af sin transkontinental bana. Men hvad vi äro säkra om att se, det är att bolaget får bygga sin bana för egna panningar, ty västra Canada är ej längre en öde vildmark, som den var för ett par tiotal år sedan. På denna punkt, angående statsanslag i form af bonus eller landgrant bör regeringen ej gifva efter, såvida ej någon motsvarande rättighet att kontrollera bolagets affärer, gifves så att de kan blifva statsjärnväg.

NORDBOR I CANADA. Fleming den 2 januari 1903. Godt nytt år till "Canadas" ärade redaktion och läsare; flydda året har varit godt och välkommet bringande för detta land, och icke minst för vår koloni i Fleming. Vår Lutherska församling har särskildt af vännen när och fjärran fått röna öfver förväntan god hjälp. Skulden är icke allenast genom gålvomedel betald, utan vi hafva också kunnat bygga ett större stall, samt brödbekläda kyrkan invändigt utan skuldsättning. Församlingen hafver därför stor orsak att vara tacksnamma till vännen och gynnare. Vissa förstå sig påare sade för två år sedan att församlingen kunde aldrig reda sig, (så liten som den var) med att bygga kyrka, men man profeterar mången gång i vädret.

Under julhelgen ha vi haft julotta, samt julfäst annandagjul,

Ivensom de för svenskar sedvanliga julkalasen

Två af Mr. Engdahls barn äro hårdt sjuka i mässlingen, äldste sonen har äfven haft den, men är i det närmaste frisk nu.

Doktor Ellis moder dog i tisdags, liket skall sändas till Ontario för begrafning.

C. Ros och E. Nelson reste till Stonewall förleden måndag.

Mången står nog undrande och spörjande, hvad det nya året här i skötet för en och hvar. Eder vän i Viken hoppas att det för alla Sveas barn som bygga och bo i detta land, må blifva ett lyckosamt år. Jag önskar alla affärsmän god omsättning, alla farmare god gröda, alla ungdomar lyckliga giftermål, "Canadas" utgifvare 3000 nya prenumeranter, alla landsmän att mera än förr låta oss få läsa nyheter från dem m. m. m. och nu punkt.

Vän i Viken.

Från Rat Portage skrives den 27 dec. 1902. Bästesta församlingen i Rat Portage, Ont. bejmnas under julen af stud. A. H. Franzen från Gustavus Adolphus College St. Peter, Minn. Juldagen firades med otioslag och högmessa samt med söndagskolbarnens julfest på kvällen. Den smakligt klädda kyrkan var till trängsel fylld på barnfesten, då ett program bestående af deklamationer, sång och musik utfördes till allas elanhet. Under det församlingen njöt såsom bäst af barnens småulstucken smög ett nummer oömkat på programmet och uppskådade hela församlingen, särskildt skramte det barnen. Detta var icke att undra på, då toppen på den stora julgranen började brinna. Något sådant hade man icke väntat på det trefliga programmet. Elden grep hastigt omkring sig i de upphängda pappersbommarna och började fransvåldeligen, då herr Oscar Kronlund i hast valtrade omkring den stora granen för att komma åt den, och sedan, som lyckligt värvade man snart de olycksbringande lågorna utan någon vidare skada. Ett hjärtligt tack till herr Kronlund, som så hjälpte oss från den hotande faran!

Från Estevan skrives: Under de första åren af vår vistelse i Canada, uppmannades under tecknad som oftast, att skriva i tidningen "Canadiensaren". Som "greenhorn" och mindre "skrifklädig" hörsammades uppmaningen sällan, enär jag ansåg mig ej ha mycket att skriva om.

Efter lång tystnad, vill jag nu låta våra gamla skandinaviska bekanta veta huru vi befinna och förhålla oss här i den södra kanten af mellersta Canada; förnämligast som en bland skandinaverna här på orten, sällsam tilldragelse inträffat!

Vänder mig därför till vårt enda skandinaviska organ i Canada, som nu vidare kallar sig "Canada", och beder om plats för följande: Den 28 Nov. på e. m. knöts Hymens band mellan Mr John Andersson och Miss Mari Kolstad, Estevan. Bandet knöts af pastor G. C. Terry i brudparets stilla, och vid Souris river belagna, natursköna egna hem, 2 mil söder om staden. Efter de sedvanliga vigselceremonierna "lupit af stapeln", jämte lyckönskningarna, serverades gästerna en splendid bröllopsmåltid, under hvilken den gemytliga och vänsälle pastorn stod upp och höll ett glänsande brudtal vid

skiftandet af den glittrande, ärliga brudkakan.

Omedelbart efter den högtidliga måltiden, som vid dylika tillfällen tog en rundlig tid i anspråk, begynte dansen trädas, med undantag af pastorn och under tecknad, samt ett par andra, hvilka hade god ersättning (under tecknad ätm.) i den utomordentligt nöjsamma konversationen med pastorn, till omkring kl. 9 på qvällen, då han, efter ömsesidig "God natt", till min sknad vände åter till sitt hem i staden; men dansen, med omväxlande andra lekar, vände icke åter förr än "ljusandagen".

Under musikens och tonerna brus, tack vare de skickliga spelmännen, som ock champagnens anslående på "strängarna", steg glädjen "högt i tak" (och hvad vore väl annat än glädje att tala om vid sådana tillfällen!) jemväl de utmärkta "Havana", varierande känd och frukt; samt sist (som snarare bort varit först men icke minst) bidrog brudens mor änkan Kolstad, näst brudparet själft, till festens höjning och jubel!

Brudgumme och vän! Manga och växlande, stundom hårda, ha våra öden varit sedan vi blefvo bekanta här i detta vårt adoptivland Canada, och dock nästan identiska, sedan vi, som de två första bebyggarna här på orten bosatte oss.

Väsentligaste skilnaden hitintills har väl varit den, att du fönu, då vi alla börjat tvifla (kans äfven du själf?) funnit dig bättrefredens och fridens(?) turturdufva, som förleden var, tillika med flyttgästarna, föriva sig från Minnesotas lunder, hit ut i våra gräddor, och där John var ej så att infånga den! då deremot jag medförde min irån gamla Sverige, ähvare de flyga i flock och örflyaktigen lättare att fånga—. I öfrigt ha våra öden, som sagt, förlutit tämligen lika (om jag ytterligare gör ett litet undantag med den förlärliga händelse som drabbade mig för 3 år sedan) ibland medgång, ibland motgång, ja stundom ganska stora finansiella motgångar; dock hoppas jag enligt hvad vi intill denna dag erfart icke skall ångra vår canadadid; likaväl som vårt brudpar lika litet behöfver önska det tagna steget ogjort! Jag förbigår den vanliga, föräldrade, utslitna lyckönskningssfrasen; men förordar i dess ställe såsom varande tidsenligare och tillförlitligare, nämligen: "Hva; och en är sin egen lyckas smed"! Och följaktligen: "Allt hvad man gör, gör man ut sig själf"!

Alltid erinrande att paret "drager jemt i oket"; hvilket (utom de olika naturliga egenskaperna) är en hufvudsak för den äktenskapliga lyckan!

Se här min Bröllops-Gloria, tag emot den, den är uppriktig och välmot!

Leive Brudparet! Lefvel
E. Magnuson.

P. S. Det omskrifna, är det första skandinaviska bröllop, som "gått af stapeln" här i Estevan, då deremot de öfriga, alltid för bröllopspresna "skenat i väg till en annan marknad"; och är således icke hemsk för Estevan.

Detta var det "sällsamma", som jag i föregående åsyftade. D. S.

I Tyndalls lutherska församling hålles gudstjänst och stämme tredje onsdagen i denna månad.